

Klare for virkeligheten? Delte meninger om utdanningen blant studentene ved PHS

Silje Bringsrud Fekjær, førsteamanuensis Forskningsavdelingen PHS og Kjersti Hove, førstelektor Bacheloravdelingen PHS.

Det er liten dekning for påstandene om at det store flertallet av studentene ved Politihøgskolen er svært misfornøyde med utdanningen generelt, og den operative opplæringen spesielt. Vår undersøkelse av årets avgangskull viser at mange opplever at utdanningen har gitt dem den kompetansen de har behov for. Samtidig viser resultatene at det er delte meninger innad blant studentene, og at et relativt stort mindretall opplever at de mangler viktig operativ kompetanse når de går ut fra PHS.

Hva mener studentene om utdanningen ved PHS generelt, og den operative opplæringen spesielt? Flere har hevdet at studentene er svært misfornøyde, spesielt med den operative treningen (se f.eks. Universitas, 2014). Annen forskning har vist at studentene ved PHS ønsker en tydeligere kobling mellom teori og praksis i undervisningen (Lagestad, 2014). Tidligere kull ved PHS har vært fornøyde med studieutbytte sammenlignet med andre høgskolestudenter, men har i mindre grad opplevd å sitte igjen med praktisk kompetanse og sjeldnere sett en tydelig sammenheng mellom studiet og det framtidige yrket (Hove, 2010).

Vi har spurt avgangskullet (B3) ved PHS i juni 2014 om hva de mener om utdanningen. For å kvalitetssikre spørreskjemaet, ble Studenterådet ved PHS og det operative fagmiljøet trukket inn i utarbeidelsen av skjemaet. De har gitt verdifulle innspill på hva som er viktig å spørre om, og hvordan det bør gjøres. 436 studenter har svart på vår undersøkelse, 63 % av avgangskullet. Dette er en klart bedre svarprosent enn i tidligere undersøkelser om temaet, og regnes i dag som en god svarprosent (Johannessen, Tufte, & Christoffersen, 2010, s. 245). Vi bør likevel være klar over at når nesten 4 av 10 ikke har svart, kan vi ikke utelukke at de som ikke svarer vil ha en annen oppfatning om temaet. Detaljert beskrivelse av fremgangsmåte og ytterligere resultater finnes i Hove og Fekjær (2014).

Er studentene fornøyd med utdanningen som helhet?

Når vi spør hvor fornøyd politihøgskolestudentene er med utdanningen generelt, finner vi at de er litt over middels fornøyd (gjennomsnitt 3,2 på en skala fra 1 til 5, hvor 5 angir svært fornøyd). Dette er ikke så ulikt fra studentene ved andre profesjonsutdanninger; noen studentgrupper er noe mer fornøyd enn politistudentene, andre mindre (Hatlevik & Riksaasen, 2009). Men politistudentene er mer bestemte på at de vil fullføre utdanningen: Mens rundt en tredjedel har vurdert å slutte på enkelte andre profesjonsstudier, gjelder dette bare litt mer enn en av ti politistudenter. Vi ser også at de aller fleste (8 av 10) ville valgt studiet om igjen. Det er lite forskjell mellom kvinnelige og mannlige studenter, og mellom studenter fra de ulike studiestedene.

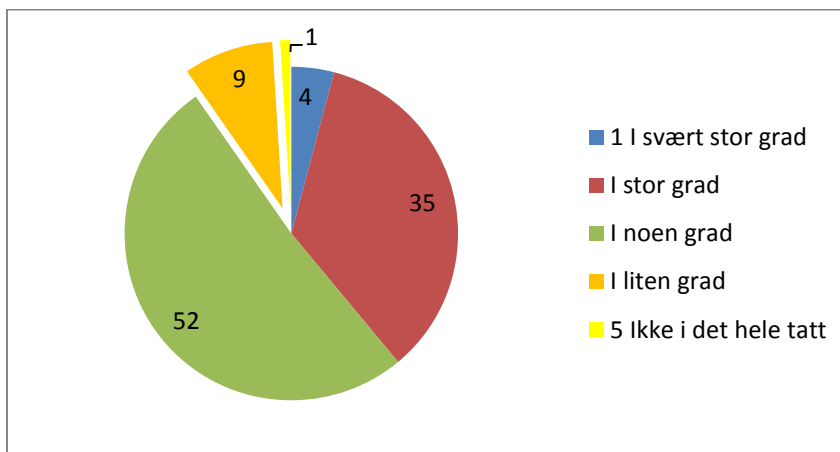
Våre tall tyder på at studentene fra årets kull er mindre fornøyd med studiet enn studentene som gikk ut i 2008, selv om ulike spørsmål gjør det vanskelig å sammenligne kullene direkte. Viljen til å fortsette og å velge det samme igjen ser imidlertid ut til å være felles for årets og tidligere kull. Data fra forskningsprosjektet RECPOL viser at Politihøgskolestudentene er svært motiverte for å bli politi. Vi må anta at studentene ikke velger politiutdanningen fordi de er interessert i utdanningen i seg

selv, men på grunn av et sterkt, indre engasjement for å bli politi som bidrar til at studentene ønsker å gjennomføre og ville valgt det samme igjen.

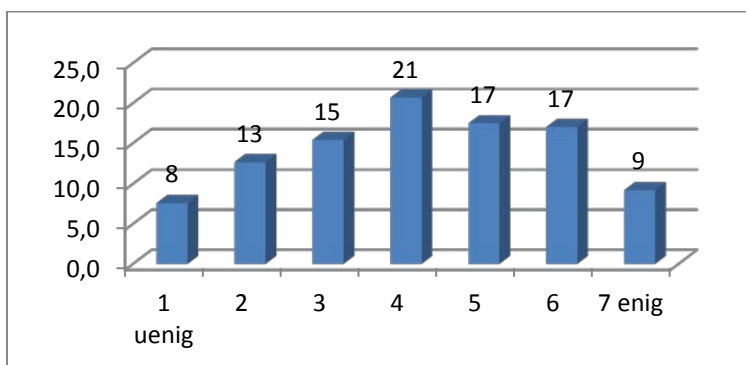
Tilstrekkelig operativ kompetanse?

Når vi ved uteksaminering spør studentene ved PHS om de har tilstrekkelig operativ kompetanse og kunnskaper, får vi ikke et entydig svar. I figur 1 ser vi at kun 1 av 10 opplever at de i liten grad eller ikke i det hele tatt har tilegnet seg tilstrekkelig kompetanse til å delta i ulike politiaksjoner og operasjoner på IP4-nivå. Samtidig bør vi legge merke til at over halvparten sier at de har tilegnet seg slik kompetanse bare i noen grad. På spørsmålet om de føler seg kompetente til å delta i en væpnet aksjon etter uteksaminering plasserer noe over en tredjedel seg i den negative enden av skalaen, en av fem er nøytrale, mens litt over 40 % tenderer mot å være enige i at de føler seg kompetente (figur 2).

Figur 1. I hvor stor grad har du tilegnet deg tilstrekkelig kompetanse til å delta i ulike politiaksjoner og operasjoner på IP4-nivå? N=436.

Figur 2. Jeg føler meg kompetent til å delta i en væpnet aksjon når jeg begynner å jobbe. N=436.

Skyting er det området der studentene i minst grad opplever å ha tilegnet seg tilstrekkelig kompetanse. Men heller ikke her er studentenes svar entydig: Gjennomsnittsstudenten sier at han har opparbeidet seg skyteferdigheter i litt mer enn noen grad (3.2 på en skala fra 1 til 5). Studentene er mest fornøyd med kompetansen de har opparbeidet seg når det gjelder våpeninstruksen og å håndtere konflikter (gjennomsnitt hhv. 3.9 og 4.1). Mannlige studenter er noe mer fornøyd med eget ferdighetsnivå, spesielt når det gjelder skyteferdigheter og kompetanse til å delta i ulike politiaksjoner og operasjoner på IP4-nivå. Studenter med erfaring fra forsvaret opplever ikke at de har tilegnet seg operative ferdigheter i signifikant høyere grad, selv ikke når vi spør om skyteferdigheter. De som har forsvarserfaring føler seg imidlertid mer kompetente til å delta i en væpnet aksjon.

Halvparten av studentene ved PHS ser ut til å mene at det er et problem at skytetreningen ikke er gjennomgående i alle tre studieår. Den andre halvparten svarer verken eller, eller er uenige i at gjennomgående undervisning er sentralt for å få utbytte av våpenopplæringen. Et klart flertall av studentene (7 av 10) sier at det er svært viktig at skytetreningen bør foregå i siste semester i B3, men også her er det delte meninger blant studentene. På et punkt er imidlertid de aller fleste studentene enige: Over 90 % oppgir at de lærte mye av simulatorentreningen som de selv gjennomførte. Denne delen av opplæringen ser derfor ut til å være svært vellykket.

Diskusjonen om sammenhengen mellom utdanningen og praksis og hvordan man kan øke relevansen av utdanningen er ikke spesiell for politihøgskolen. Vi finner den samme diskusjonen i de fleste profesjonsutdanningene (Heggen & Raaen, 2014; Molander & Terum, 2008). Sett fra studentenes synspunkt er det utvilsomt rom for forbedring av opplæringen ved PHS, spesielt innenfor de operative disiplinene. Samtidig ser vi at det ikke er grunnlag for medieopplagene om at studentene ved PHS er allment misfornøyd med utdanningen generelt og den operative treningen spesielt. Noen studenter er mindre fornøyd, spesielt med den operative opplæringen. Dette er et viktig signal til PHS. Men det er også mange studenter som opplever at de har opparbeidet seg en tilstrekkelig operativ kompetanse for å begynne i jobb, og som er fornøyd med studiet. Vår konklusjon er at når vi diskuterer opplæringen ved PHS, blir det feil både å hevde at studentene er svært misfornøyd og at de er svært fornøyd. Påstandene om at et stort flertall av politistudentene ikke føler seg kompetente for den operative virkeligheten de skal ut i har ikke dekning hos studentene selv.

Kilder

- Hatlevik, I. & Riksaasen, K. (2009). *Avgangsstudenten: Studentenes vurdering av undervisning, praksis, studieforhold, tilegnet kompetanse, studieatferd og fremtidig utdanning*. (HIO-notat 2009 nr 2). Oslo: Høgskolen i Oslo, Senter for profesjonsstudier.
- Heggen, K. & Raaen, F. D. (2014). Koherens i lærerutdanninga. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 98(1), 3-13.
- Hove, K. (2010). *Avsluttende studentevaluering i Bachelorutdanningen: Avgangsstudenters vurdering av undervisning og utdanning ved Politihøgskolen, Kull 05–08*. Oslo: Politihøgskolen.

Hove, K. & Fekjær, S. B. (2014). *Studentevalueringen : B3 2014*. Oslo: Politihøgskolen.

Johannessen, A., Tufte, P. A. & Christoffersen, L. (2010). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (3. utg.). Oslo: Abstrakt forlag.

Lagestad, P. (2014). The importance of relating theory and practice when teaching police students. *European Journal of Policing Studies*, 1, 206-224.

Molander, A. & Terum, L. I. (2008). *Profesjonsstudier : en introduksjon*. Oslo: Universitetsforlaget.

Universitas. (2014). *Føler seg utrygge med våpen*. Hentet 11. september fra <http://universitas.no/nyhet/59501/foler-seg-utrygge-med-vapen>